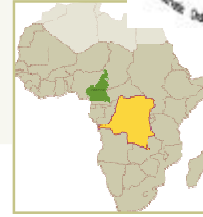

Nieuwsbrief

Ape-assistance.vzw

SEPTEMBER 2010

IN DIT NUMMER:

HET GROTE CONGO AVONTUUR..

BIJENTEELT IN KAMEROEN

BIJENTEELT IN KAMEROEN VERVOLG

ONDERWIJS

REIZEN NAAR KAMEROEN HETGROTE CONGO AVONTUUR VERVOLG.

MOMENTOPNAMEN

MEDEDELINGEN

De blog van Koen : <http://speelsmaarserieus.blogspot.com/search/label/Onze%20VZW> hier kan u al uw op- en aanmerkingen kwijt .

HET GROTE CONGO AVONTUUR...

1 Het moest ervan komen dat apas medewerkers de handen nog eens in elkaar zouden slaan. Jef Dupain en Patrick Guislain beide werkzaam in D.R.Congo samen voor bescherming van de bonobo's....
1 Een greep uit het dagboek van Patrick .

2 Etate, een patrouillepost in het Salonga Nationaal Park [DRC] en ook de onderzoekssite van de Zoological Society of Milwaukee, controleert zo'n 500 km² van het immense woud. Begin Augustus voer onze patrouille van parkwachters de Yenge Rivier op, en kwam oog in oog te staan met een overmacht aan olifantstropers met automatische wapens. De 3 parkwachters maakten geen kans, en kunnen blij zijn dat ze het er levend vanaf brachten. Hun wapens en uitrusting zijn ze kwijt, kneuzingen en wonden houden ze wel aan de ontmoeting over. Maar dit lesje in

nederigheid ontmoedigt hen en ons niet; integendeel zelfs! Het toont aan dat de parkwachters hun werk goed doen, en op plaatsen komen waar ze voorheen enkel achter de feiten aanliepen. Vonden ze vroeger enkel de karkassen van olifanten, dan staan ze nu op de plaatsen waar hun interventies het meest nodig zijn. Hun patrouille rapporten, gestaafd door GPS gegevens, geven een duidelijk beeld van waar de bonobos en olifanten zijn – en waar stropers een toegang tot het park zoeken. Dit incident zorgde voor verandering.

Het Congolees Instituut voor Natuurbehoud [ICCN] begreep dat enkel ons sterke patrouillesysteem deze ontdekking had mogelijk gemaakt. Het ICCN stuurde 3 extra wachters naar Etate ter bescherming van o.m. de 450 bonobos die het gebied rijk is. Dat behoorlijk wat bosolifanten in de laatste 2 jaar hun weg hebben gevonden naar de veilige haven rondom deze patrouillepost, heeft zeker aan deze beslissing bijgedragen. Het ICCN vraagt ons nu de parkwachters van naburige patrouilleposten te trainen, zodat ook dezen de populaties van verschillende diersoorten in kaart kunnen brengen en kunnen opvolgen [monitoring] door systematisch te patrouilleren. Vervolg p.3

Volwassenen volgen les in Bofoku Mai

Bijenteelt in Kameroen

Ape-assistance

Statiestraat 9A B3
2180 Ekeren

Tel: 0475 22 14 57

ape.assistance@gmail.com
www.ape-assistance.org

KBC: 733-0339548-78

Internationaal:

IBAN be 69 733 0339548 78
Swift code: KREDBEBB

Eindelijk een positieve wending. Na de terugkeer van onze medewerker Romeo Toukam blijven de gevolgenniet uit. De imkers hebben er weer zin in. Soms is het beter om de mensen zelf te leren ontdekken en ondervinden dan hen dingen gewoon voor te schotelen. Imkerij bestond er niet en de bijen waren wild en agressief. Bijgevolg warente imkers een beetje schuw en bang van de bijen. Maar de tijd bewijst dat mensen gewoon worden aan bijen en de bijen aan de mens. Verrijking van het milieu is zeker een goede beslissing geweest en

de stap voor stap strategie lijkt een juiste beslissing. Het kan en er is honing. Het belangrijkste is nu de honing oogst in goede banen te leiden. Hier moet snel op worden ingespeeld. Er is een tijdelijke locatie in Yaoundé waar de honing kan worden naartoe gebracht om te worden gezeefd en waar hij kan rijpen. Gebeurt dit niet snel genoeg gaat honing in een omgeving met te hoge vochtigheidsgraad heel snel gisten. Prioriteit wordt gegeven aan opvang voor de imkers die honing kunnen oogsten. In eerste instantie zal dit verkoop

van honing zijn in bulk in Kameroen zelf, maar zodra financiën aanwezig wordt uitgekeken naar het oprichten van een 'miellerie' een klein bedrijfje waar lokale mensen zelf een job kunnen vinden om de eigen honing te bewerken, te verpakken in potten en te verkopen. Is er honing is er ook was. Zodoende zal tegelijk aandacht worden besteed aan het verwerken van was. Deze kan zowel gesteriliseerd en verkocht als zelf bewerkt. In de dorpen is geen verlichting, dus kaarsen kunnen in eerste instantie (vervolg pag 2)

BIJENTEELT VOOR DUURZAME ONTWIKKELING (VERVOLG PAG.1)

Instantie voor eigen gebruik dienen en aldus kosten voor petroleumlampen of andere verminderen. Momenteel zijn van het allergrootste belang :

- het dringend inrichten van een honinglab
- het geven van bijkomende opleiding aan alle bestaande imkers zodat zij nu als gevorderden kunnen worden beschouwd en zodoende kunnen worden ingezet bij het begeleiden van nieuwe en jonge imkers en zelf een job kunnen vinden in het eigen honingbedrijfje

Voor apas betekent dit een kans om nog eens alles op alles te zetten om eindelijk degelijke resultaten te halen. Voorde verrijking van het milieu zijn reeds 3000 oliepalmen besteld die in maart 2011 tijdens het beste plantseizoen zullen worden gezaaid. Tegelijk zijn momenteel reeds geënte jonge mango- sinaasappel- en avocado bomen ter beschikking. Maar er wordt overwogen wat de beste methode is met meeste kans op succes : kiezen voor jonge planten reeds geënt op stam of

toch zaden aanschaffen en de procedure zelf laten doen. De kosten tussen beide worden momenteel vergeleken. Kant en klare planten kosten meer en is nu het seizoen gunstig? Of toch zaden begin 2011 en een expert betalen om te komen enten op stammetjes. De beslissing zal vallen komende dagen.

ONDERWIJS

Het nieuwe schooljaar is gestart op 6 september in de dorpsjes. De leerlingelijst wordt aangepast en bij het volgende bezoek van onze medewerker moet die weer volledig zijn. Dit jaar gaan we voor verbetering van de klassen. Boekenrekken of kasten zodat er niets meer op de grond moet slingeren. Het contract met de leerkrachten wordt hernieuwd. De cacaoplantjes voor de schoolplantage moeten worden uitgezet, ze zijn intussen groot genoeg.

De situatie is degelijk verbeterd sinds de start. De vraag rijst of dat ondersteunen van de leerkrachten volgend schooljaar nog nodig zal zijn. Het zal nog even duren alvorens ze een eerste cacao-oogst zullen hebben maar eens die er is zal die opbrengst de school ten goede komen. Hiermee kan het materiaal worden aangevuld. Ook zij krijgen hun deel van de fruitbomen voor hun cacao-plantage.

Als steun voor het schooltje wordt nog steeds de dvd verkocht 'Bijen in de wereld'.

Met een heleboel informatie voor het lager onderwijs over de boom, de bloem, het bos enz. Met een heleboel leuke 'doe' oefeningen voor kinderen in de klas of thuis. Ook geschikt voor bijzonder onderwijs. Zij die met de kinderen leren over 'het regenwoud' kunnen ook hier zeker hun gading in vinden. Alle oefeningen en wekblaadjes zijn uitprintbaar .

De dvd is nog steeds verkrijgbaar op het secretariaat in Berchem . U kan hem bestellen per telefoon: 0475 22 14 57 B bij Raymonde ondervoorzitster apas of op 03 568 85 93 of door een mailtje te sturen naar ape-assistance@gmail.com

Prijs is zeer democratisch: 8Euro per stuk + 2Euro verzending en verpakking = 10 Euro Wie meerdere exemplaren bestelt betaalt enkel de verzendingskosten zoals de post die aanreken voor het geheel. Wie hem zelf wil te koop aanbieden krijgt een reductie en betaalt 7Euro p/st vanaf 20 exemplaren. De opbrengst komt geheel ten goede aan de school en de imkers in Kameroen. Apas medewerkers werken als vrijwilliger en dus gratis. Er zijn dus geen aftrekkosten voor personeel of administratiekosten.

REIZEN NAAR KAMEROEN

Wie de projecten van apas wil bezoeken: Buiten een aantal andere interessante locaties bezoekt reisleader Erwin Sergiooris ook onze dorpjes, het schooltje in MalenV, onze imkers enz. Een avontuurlijke tocht door de brousse, met de prauw op de rivier en leven dicht bij de natuur net zoals de woudbewoners dat ook doen. Regenwouden spreken tot de verbeelding maar zijn voor velen onbekend gebied. Een trekking in het hart van een grotendeels ongerept regenwoud brengt je in contact met de lokale bevolking en hun levenswijze. Vanaf november dit jaar en midden januari 2011 worden er twee reizen georganiseerd met 5 trekkingdagen. Voor kleine groepen met reisleader. (Geschikt voor mensen die op expeditie willen gaan en kamperen in de natuur, trekken door de rivier, het moeras enz. En leven zoals de mensen in het woud dit doen.)

't ZuiDERHuis Gent Exploratie reizen

Contact: reisleader Erwin Sergiooris : esergooris@yahoo.fr

Vreemde Continenten: <http://www.vreemdecontinenten.be/Vreemde-Kontinenten-Groepsreizen-Individuele-Reizen-Rondreizen/groepsreizen/kameroen/De-lokroep-van-het-regenwoud/omschrijving>

HT wandelreizen: http://www.htwandelreizen.nl/wandelvakanties/oost_en_zuid_afrika/trekking/kameroen.

HET GROTE CONGO AVONTUUR....

(VERVOLG PAG 1)

We zijn er klaar voor. In de lente van 2009 traiden we 20 dorpelingen bij de Lomako Rivier, zo'n 300km ten noorden van Salonga. Met hen deden we een bonobo-survey in het onbeschermd gebied ten zuiden van de Lomako. Het was een druk bejaagd gebied, waar we een resterende centrale bonobopopulatie vonden die een link vormt tussen het Lomako reservaat en het Luo reservaat.

Het AWF onderzoekt nu hoe het door een systeem van zonering een groene corridor tussen de 2 reservaten kan opzetten.

Na deze survey namen we 2 van de goed getrainde dorpelingen in dienst. Begin September zijn Michel en Mozart in Etate aangekomen. Ze leren de parkwachters een nieuw type GPS te gebruiken en trekken met hen het woud in om wetenschappelijke gegevens te verzamelen [hoofdzakelijk rond vegetatie, bonobos en olifanten] in de gebieden waar we zelf nog onvoldoende gegevens van hebben. Tussen October

en Januari vervoeg ik hen in Etate. We zullen dan eerst hun gegevens downloaden en een beschrijvende analyse van hun resultaten maken. Daarna beginnen we samen met het trainen van wachters uit naburige patrouilleposten – die zullen met ons het woud intrekken, want dat is de enige manier om hen met hun patrouillegebied vertrouwd te maken. Tegelijk brengen we natuurlijk de fauna en vegetatie in kaart – voor ons een uitstekende gelegenheid om na te gaan hoe continu de bonobo populatie van Etate is, want tot dusver lijkt er nog geen einde aan te komen. Ook onze andere projecten rond Salonga lopen intussen op volle toeren. Het agricultuurproject in 9 dorpen, dat APAS mee op gang bracht, wordt nu voor ons van nabij opgevolgd door de lokale NGO CLEXAS. De productie van gewassen verloopt goed, en er zijn multiplicatievelden voor de zaden aangelegd. Ook het project volwassenenonderwijs kent een sterke groei; 180 dorpelingen volgen de lessen met veel enthousiasme. Binnen enkele weken nemen we een derde leraar in dienst. **U merkt het: ondanks regelmatige tegenslagen gaat het al bij al zo slecht nog niet in 'de' Congo – maar er moet voor geknokt worden!** Wil u meer weten of wil u dit project ondersteunen: <http://www.zoosociety.org/Conservation/>

Een parkwachter van Etate op patrouille met GPS

HOE STEUNEN?

U kan onze projecten financieel steunen. Uw gift kan u naar believen verdelen over een eenmalige schenking of in delen per maand, per trimester of per kwartaal. Bijvoorbeeld € 2,5, € 5 of € 10 per maand. Maar gelieve in de mededeling duidelijk het woord gift te vermelden.

•Vzw apas aanvaardt ook duo-legaten.

Duo-legaten: Mensen die weinig familie hebben en een neef, nicht of iemand anders iets willen schenken, kunnen de vzw een schenking geven, op voorwaarde dat zij al de fiscale rechten betalen. Uw familielid krijgt het volledige bedrag dat u hem/haar wou schenken en de vzw betaalt al de lasten en houdt hiervoor zelf nog een bedrag over. Uw notaris kan u hierbij de nodige raad verstrekken.

Met dank aan 'de Miellerie'

die honing verkoopt van eigen kasten en hiervan een bijdrage schenkt aan de imkers in Kameroen.

Ook dit jaar is er weer honing verkrijgbaar. De prijs is hetzelfde als vorig jaar: 5€/pot.

Volgend weekend bieden we tijdens de dag van de klant een gratis glaasje mede of advocaat (gezoet met eigen honing) aan.

Zaterdag 25/9: van 14-18u, Van Praetlei 142 - Merksem
Zondag 26/9: van 14-18u, Secr. Meyerlei 41 -Merksem

Ellen en Kris Dierickx - Raaijmakers
Els en Vik Dierickx - Didelez

www.miellerie.be

MOMENTOPNAMEN ...

Apas herdenkt op 1 oktober het plotse overlijden van Stephan Djoufack. Hij was een briljant doctoraat student en medewerker van PGS het conservatieproject in Kameroen dat voorzitter Jef Dupain opstartte voor de Zoo van Antwerpen in 2001. Stephan was in Antwerpen voor die doctoraatstudie toen een hartfalen in 2008 plots een einde maakte aan het leven van iemand met een schitterende toekomst voor ogen als botanicus.

Apas bestuurders Patrick Guislain en Isra Deblauwe brachten menig uur en vele dagen door samen met Stephan in het onderzoekskamp ver afgelegen in het regenwoud. De herinneringen zullen altijd blijven.

<http://speelsmaarserieus.blogspot.com/search/label/Onze%20VZW>

De blog van Koen

Mensen die vragen of opmerkingen hebben, kunnen een kijkje nemen op de 'speels maar serieus' blog van onze 'huisfilosoof' Koen die u graag te woord zal staan. Hier kan u al uw reacties op de nieuwsbrief en de projecten van apas kwijt. Dit leert ons uw kijk op apas kennen en geeft ons een kans om onze vzw bij te sturen.

<http://speelsmaarserieus.blogspot.com/search/label/Onze%20VZW>

www.apes-assistance.org

Mensen die deze nieuwsbrief niet langer wensen te ontvangen, kunnen zich uitschrijven met een eenvoudig berichtje aan ape.assistance@gmail.com

APE-ASSISTANCE.VZW

Statiestraat 9A B3
2180 Ekeren
Tel: 0475 22 14 57

ape.assistance@gmail.com
www.apes-assistance.org
KBC: 733-0339548-78

Internationaal:

IBAN be 69 733 0339548 78

Swift code: KREDBEBB